

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn : OPTIGEL-CL
Produktkod : 000000000000110998
Ämnets namn : Bentonite

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av ämnet eller blandningen : Rheology Additive

1.3 Närmare uppgifter om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel
Telefon : +49 281 670-0
Telefax : +49 281 65735

Uppgifter : Regulatory Affairs
Telefon : +49 281 670-23532
Telefax : +49 281 670-23533
E-postadress : GHS.BYK@altana.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

+46 8 566 42573 (Svensk och Engelsk)
+44 1235 239670 (All languages)

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)
Ej något farligt ämne eller blandning.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)
Ej något farligt ämne eller blandning.

2.3 Andra faror

Ämnet /blandningen innehåller inga komponenter som anses vara långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT) eller mycket långlivade och mycket bioackumulerande (vPvB) i halter av 0,1% eller högre.

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

Ekologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Toxikologisk information: Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Ämnets fysikaliska faror och dess faror för människors hälsa och för miljön har bedömts och/eller ämnet har testats för dessa faror och klassificeringen är följande.

Produkten innehåller mindre än 1% w/w RCS (respirabel kiseldioxid) med SWeRF-metoden mätt. Halten av kristallin kiseloxid kan mätas med metoden "Size-Weighted Respirable Fraction – SWeRF". All information om SWeRF-metoden finns på www.crystallinesilica.eu. Beroende på hantering och ändamål (malning, torkning, packning i säckar) kan det uppstå luftburet respirabelt damm. Damm innehåller respirabel kristallin kiseloxid. Långvarig och/eller massiv inandning av respirabel damm från kristallin kiseloxid kan orsaka lungfibros, vanligen kallad silikos. Huvudsymptomen för silikos är hosta och andtäppa. Exponering för respirabelt damm i arbetet bör övervakas och kontrolleras. Produkten bör hanteras med metoder och tekniker som minimerar eller eliminerar dammbildningen.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen

Ämnets namn : Bentonite
Kemisk natur : Modified / activated phyllosilicate

Beståndsdelar

Anmärkning : Inga farliga ingredienser

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmän rekommendation : Lämna ej den skadade utan uppsikt.

Vid inandning : Vid medvetlöshet lägg den skadade i viloställning och sök medicinsk hjälp.
Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Om det har andats in, flytta personen till frisk luft.

Vid hudkontakt : Tvätta med tvål och mycket vatten.
Om hudirritation kvarstår, kontakta läkare.
Tvätta förorenade kläder innan de används på nytt.

Vid ögonkontakt : Ta ur kontaktlinser.
Skydda oskadat öga.

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

Om ögonirritation består, kontakta en specialist.

Skölj grundligt med mycket vatten i minst 15 minuter och kontakta en läkare.

Vid förtäring : Håll andningsvägarna fria.
Ge inte mjölk eller alkoholhaltiga drycker.
Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person.
Kontakta läkare om besvär kvarstår.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Symptom : Ingen information tillgänglig.

Risker : Ingen information tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandling : Ingen information tillgänglig.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel : Vatten

Skum
Koldioxid (CO₂)
Pulver

Olämpligt släckningsmedel : Vattenstråle med hög volym

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Farliga : Produkten i sig själv brinner inte.
förbränningsprodukter

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal : Använd tryckluftsmask om nödvändigt vid brandbekämpning.

Ytterligare information : Standardförfarande för kemikaliebränder.
Använd släckningsmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Personliga skyddsåtgärder : Använd personlig skyddsutrustning.
Undvik inandning av damm.
Undvik dammbildning.

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder : Försök att förhindra att materialet kommer ut i avlopp och vattendrag.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Rengöringsmetoder : Neutralisera med syra.
Samla upp och ordna bortskaffandet utan att damm bildas.
Sopa ihop och skyffla upp.
Förvara i lämpliga och tillslutna behållare för bortskaffning.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För avfallshantering se avsnitt 13., För personligt skydd se avsnitt 8.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Råd för säker hantering : Undvik att respirabla partiklar bildas.
Andas inte in ångor/damm.
Undvik exponering - Begär specialinstruktioner före användning.
Undvik kontakt med huden och ögonen.
För personligt skydd se avsnitt 8.
Rökning, intag av föda och dryck är ej tillåtet i hanteringsområdet.
Undvik spill på golvet då produkten kan bli mycket hal då den blir våt.

Råd för skydd mot brand och explosion : Ordna med lämpligt utsug där damm kan bildas.

Åtgärder beträffande hygien : Allmän industrihygienpraxis.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Krav på lagerutrymmen och behållare : Elektriska installationer / arbetsmaterial måste uppfylla kraven i de tekniska säkerhetsstandarderna.

Råd för gemensam lagring : Inga material behöver speciellt nämnas.

Mer information om lagringsstabilitet : Förvara på torr plats.
Ingen sonderdelning vid förvaring och användning enligt anvisningarna.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden : Ingen tillgänglig data

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden för exponering

Beståndsdelar	CAS-nr.	Värdesort (Exponeringssätt)	Kontrollparametrar	Grundval
---------------	---------	-----------------------------	--------------------	----------

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

Quartz (SiO ₂)	14808-60-7	NGV (Respirabel fraktion)	0,1 mg/m ³	SE AFS
Ytterligare information: Med inhalerbar fraktion menas den dammfraction som definieras i svensk standard SS-EN 481, Arbetsplatsluft - Partikelstorleksfraktioner för mätning av luftburna partiklar, Utgåva 1, 1993, punkt 2.3 och som har en provtagningskaraktäristik enligt punkt 5.1. Med respirabel fraktion menas den dammfraction som definieras i svensk standard SS-EN 481, Arbetsplatsluft - Partikelstorleksfraktioner för mätning av luftburna partiklar, Utgåva 1, 1993, punkt 2.11 och som har en provtagningskaraktäristik enligt punkt 5.3. Med totaldamm menas de partiklar (aerosoler) som fastnar på ett filter i den provtagare som beskrivs i Metodserien, Provtagning av totaldamm och respirabelt damm, Metod nr 1010, Arbetarskyddsstyrelsen, numera Arbetsmiljöverket. Filterdiametern är normalt 37 mm, men kan även vara 25 mm. Trots sitt namn provtas inte den totala mängden luftburna partiklar med denna metod. Ämnet är cancerframkallande. Medicinska kontroller kan krävas för hantering av ämnet. Se vidare föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet. För vissa ämnen ska arbetsgivaren erbjuda läkarundersökning och för andra ämnen gäller krav på periodisk läkarundersökning och tjänstbarhetsbedömning. Se föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker och föreskrifterna om kvarts - stendamm i arbetsmiljön.				

Ytterligare yrkesrelaterade exponeringsgränser

Beskrivning	Värdesort	Kontrollparametrar	Grundval
Damm, oorganiskt eller organiskt	NGV	5 mg/m ³	SE AFS

8.2 Begränsning av exponeringen

Personlig skyddsutrustning

- Ögonskydd : Säkerhetsglasögon
- Handskydd : Skyddshandskar
- Hud- och kroppsskydd : Skyddskläder
- Andningsskydd : Vid damm- eller aerosolbildning använd andningsskydd med godkänt filter.
- Skyddsmasker för damm rekommenderas där koncentrationen av damm är större än 10 mg/m³.
- Filter typ : Filter typ P
- Skyddsåtgärder : Yrkesmässig exponering för respirabelt damm och respirabelt damm från kristallinkvarts bör övervakas och kontrolleras.

Begränsning av miljöexponeringen

- Allmän rekommendation : Försök att förhindra att materialet kommer ut i avlopp och vattendrag.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

- Fysikaliskt tillstånd : pulver
- Färg : vit
- Lukt : luktfri
- Smältpunkt/smältpunktsintervall : > 450 °C

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

all	
Begynnelsekokpunkt	: Inte tillämpligt
Brandfarlighet	: antänds ej
Övre explosionsgräns / Övre antändningsgräns	: Inte tillämpligt
Nedre explosionsgräns / Nedre antändningsgräns	: Inte tillämpligt
Flampunkt	: Inte tillämpligt
Självantändningstemperatur	: Inte tillämpligt
Sönderfallstemperatur	: Inte tillämpligt
pH-värde	: 10,3 (23 °C) Koncentration: 5 % Metod: measured
Viskositet	
Viskositet, dynamisk	: Inte tillämpligt
Löslighet	
Löslighet i vatten	: något löslig
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	: Ingen tillgänglig data
Ångtryck	: Inte tillämpligt
Relativ densitet	: Ingen tillgänglig data
Densitet	: ca. 2,6 g/cm ³ (20 °C)
Bulkdensitet	: 400 - 600 g/l

9.2 Annan information

Ingen tillgänglig data

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen sönderdelning vid förvaring och användning enligt anvisningarna.

10.2 Kemisk stabilitet

Ingen sönderdelning vid förvaring och användning enligt anvisningarna.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Farliga reaktioner : Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.
Inga särskilda risker som behöver nämnas.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som ska undvikas : Ingen tillgänglig data

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

10.5 Oförenliga material

Material som skall undvikas : Ingen känd.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ingen sönderdelning vid förvaring och användning enligt anvisningarna.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut toxicitet

Produkt:

Akut oral toxicitet : Anmärkning: Ingen tillgänglig data

Frätande/irriterande på huden

Produkt:

Anmärkning : Ingen tillgänglig data

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Produkt:

Anmärkning : Ingen tillgänglig data

Luftvägs-/hudsensibilisering

Produkt:

Anmärkning : Ingen tillgänglig data

Toxicitet vid upprepad dosering

Produkt:

Anmärkning : Ingen tillgänglig data

11.2 Information om andra faror

Hormonstörande egenskaper

Produkt:

Bedömning : Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

Ytterligare information

Produkt:

Anmärkning : Denna produkt innehåller <3% total kristallin kiseloxid. Halten av respirabel kristallin kiseloxid med SWeRF-metoden mätt är

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

<1% w/w. Se avsnitt 2.3

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkt:

Fisktoxicitet : Anmärkning: Ingen tillgänglig data

Toxicitet för Daphnia och
andra vattenlevande
rygggradslösa djur : Anmärkning: Ingen tillgänglig data

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkt:

Bionedbrytbarhet : Anmärkning: Ingen tillgänglig data

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkt:

Bioackumulering : Anmärkning: Ingen tillgänglig data

12.4 Rörlighet i jord

Produkt:

Rörlighet : Anmärkning: Bentonit är nästan olöslig varför den har låg rörlighet i de flesta jordarter

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkt:

Bedömning : Ämnet /blandningen innehåller inga komponenter som anses vara långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT) eller mycket långlivade och mycket bioackumulerande (vPvB) i halter av 0,1% eller högre.

12.6 Hormonstörande egenskaper

Produkt:

Bedömning : Substansen/blandningen innehåller inte komponenter som anses ha endokrinstörande egenskaper enligt REACH art. 57(f) eller kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller kommissionens förordning (EU) 2018/605 vid nivåer på 0.1% eller högre.

12.7 Andra skadliga effekter

Produkt:

Tillägg till ekologisk
information : Ingen tillgänglig data

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Förorenad förpackning : Tomma behållare måste lämnas till godkänd avfallshanteringsanläggning för återanvändning eller bortskaffande.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1 UN-nummer eller id-nummer

Ej reglerad som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej reglerad som farligt gods

14.3 Faroklass för transport

Ej reglerad som farligt gods

14.4 Förpackningsgrupp

Ej reglerad som farligt gods

14.5 Miljöfaror

Ej reglerad som farligt gods

14.6 Särskilda skyddsåtgärder

Inte tillämpligt

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Ej tillämpligt för produkten som den levereras.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

REACH - Kandidatförteckningen för tillstånd för ämnen som inger mycket stora betänkligheter (artikel 59). : Produkten innehåller inga ämnen med egenskaper för stor oro (EG-regel nr 1907/2006 (REACH), artikel 57).

REACH - Förteckning över ämnen för vilka det krävs tillstånd (Bilaga XIV) : Inte tillämpligt

Seveso III: Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen. : Inte tillämpligt

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Inte tillämpligt

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

AVSNITT 16: Annan information

De poster, där relevanta ändringar har gjorts från tidigare versioner, har markerats med två vertikala streck i det här dokumentet.

Fullständig text på andra förkortningar

SE AFS : Hygieniska gränsvärden - Gränsvärdeslista
SE AFS / NGV : Nivågränsvärde

ADN - Europeisk överenskommelse om internationell transport av farligt gods på inländska vattenleder; ADR - Överenskommelse om internationell transport av farligt gods på väg; AIIC - Australiens förteckning över industrikemikalier; ASTM - Amerikansk organisation för materialtestning; bw - Kroppsvikt; CLP - Förordning om klassificeringsmärkning av förpackningar; förordning (EG) nr 1272/2008; CMR - Carcinogent, mutant eller reproduktiv toxikant; DIN - Det tyska standardiseringsinstitutets standard; DSL - Lista över ämnen använda i hushållet (Kanada); ECHA - Europeiska kemikaliemyndigheten; EC-Number - EG-nummer; ECx - Koncentration som ger x % svar; ELx - Loading Rate som ger x % svar (Elx-värde); EmS - Nödinstruktioner; ENCS - Förekommande och nytillkommande kemikalier (Japan); ErCx - Koncentration som ger x % tillväxtsvar (ErCx-värde); GHS - Globalt harmoniserat system; GLP - God laboratoriepraxis; IARC - Internationell myndighet för cancerforskning; IATA - Internationell sammanslutning för flygtransporter; IBC - Internationella regler för konstruktion och utrustande av fartyg för bulktransport av farliga kemikalier; IC50 - Halva maximala inhibitoriska koncentrationen; ICAO - Internationell organisation för civil flygtrafik; IECSC - Förteckning över i Kina förekommande kemikalier; IMDG - Internationella föreskrifter för sjötransport av farligt gods; IMO - Internationella sjöfartsorganisationen; ISHL - Lag om säkerhet och hälsa inom industrin (Japan); ISO - Internationella standardiseringsorganisationen; KECI - Koreansk förteckning över förekommande kemikalier; LC50 - Dödlig koncentration för 50 % av en testpopulation; LD50 - Dödlig dos för 50 % av en testpopulation (dödlig mediandos); MARPOL - Internationell överenskommelse om förebyggande av förorening från fartyg; n.o.s. - Utan närmare specifikation; NO(A)EC - Koncentration utan observerad (bi)verkan; NO(A)EL - Nivå utan observerad (bi)verkan; NOELR - Loading Rate utan observerbar effekt (NOELR-värde); NZIoC - Nyzeeländsk förteckning över kemikalier; OECD - Organisation för ekonomisk samverkan och utveckling; OPPTS - Myndighet för kemisk säkerhet och förebyggande av förorening; PBT - Persistent, bioackumulerande och giftigt ämne; PICCS - Filippinsk förteckning över kemikalier och kemiska ämnen; (Q)SAR - (Kvantitativ) relation mellan struktur och aktivitet; REACH - Förordning (EG) nr 1907/2006 från Europaparlamentet och rådet avseende registrering, bedömning, godkännande och begränsning av kemikalier; RID - Förordningar avseende internationella transporter av farligt gods på järnväg; SADT - Temperatur för självaccelererande nedbrytning; SDS - Säkerhetsdatablad; SVHC - ämne som inger mycket stora betänkligheter; TCSI - Taiwanesisksk förteckning över kemikalier; TECI - Thailand Befintlig kemikalieinventering; TRGS - Tekniska regler för farliga ämnen; TSCA - Lag om kontroll av giftiga ämnen (Förenta Staterna); UN - Förenta Nationerna; vPvB - Mycket persistent och starkt bioackumulerande

Ytterligare information

Utbildningsråd : Anställda (och dina kunder eller användare i händelse av återförsäljning) bör informeras om möjlig förekomst av respirabelt damm och respirabelt damm från kristallinkvarts, liksom möjliga risker i samband med dessa ämnen. Lämplig utbildning i korrekt användning och hantering av detta material skall tillhandahållas enligt tillämpliga föreskrifter.

Annan information : 1997 kom det internationella centret för cancerforskning, IARC (the International Agency for Research on Cancer) fram till att

OPTIGEL-CL

Version 3.0
SDB_SE

Revisionsdatum: 25.11.2022

Datum för senaste utfärdandet: 16.12.2019
Tryckdatum 02.01.2024

kristallinkvarts som inandas från yrkeskällor kan orsaka lungcancer hos människor. Vid genomförande av den övergripande utvärderingen uppmärksammade IARC dock att "carcinogenicitet inte upptäcktes i alla de industriella faktiska förhållanden som studerats. Carcinogenicitet kan vara beroende av kristallinkvartsens naturliga egenskaper eller externa faktorer som påverkar dess biologiska aktivitet eller distribution av dess polymorfer". (IARC-monografier över utvärderingen av carcinogena risker av kemikalier för människor, kvarts, kvartsdamm och organiska fibrer, 1997, nr. 68, IARC, Lyon, Frankrike.)

I juni 2003 kom den vetenskapliga kommittén för yrkeshygieniska gränsvärden i EU, SCOEL (the EU Scientific Committee on Occupational Exposure Limits) fram till att huvudeffekten hos människor vid inandning av respirabel kristallinkvarts är silikos. "Det finns tillräcklig information för att dra slutsatsen att den relativa risken för lungcancer ökar hos personer med silikos (och, uppenbarligen, inte hos anställda utan silikos som exponeras för kvarts i stenbrott och i den kemiska industrin). Om uppkomst av silikos förhindras minskar även cancerrisken..." (SCOEL SUM Doc 94-final, juni 2003)

Enligt aktuell rapport kan arbetstagarens skydd mot silikos konsekvent garanteras genom att respektera befintliga regelmässiga yrkeshygieniska gränsvärden.

Informationen i detta säkerhetsdatablad är enligt vår information och så vitt vi vet korrekt vid det angivna datumet för revidering. Informationen avser endast att vara en vägledning för säker hantering, användning, bearbetning, lagring, transport, avfallshantering och utsläpp och skall inte ses som garanti eller kvalitetsspecifikation. Informationen hänför sig endast till det angivna materialet och gäller inte för detta material använt i kombination med något annat material eller process om inte angivet i texten.

SE / SV